Adatbázisok 1. SQL bevezetés – 2. rész

Select-From-Where záradékok Több relációt tartalmazó lekérdezések Alkérdések

Többrelációs lekérdezések

Általában több tábla kell

Többrelációs lekérdezések

- Általában több tábla kell
- Ekkor a relációkat a FROM záradékban kell felsorolnunk.

Többrelációs lekérdezések

- Általában több tábla kell
- Ekkor a relációkat a FROM záradékban kell felsorolnunk.
- Az azonos attribútum neveket az alábbi módon különböztetjük meg egymástól: "<reláció>.<attribútum>".

Példa: két reláció összekapcsolása

```
Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)
```

```
SELECT sör

FROM Szeret, Látogat

WHERE kocsma = 'Joe bárja' AND

Látogat.alkesz = Szeret.alkesz;
```

Majdnem ugyanaz, mint korábban:

- Majdnem ugyanaz, mint korábban:
 - 1. Vegyük a FROM záradékban szereplő relációk Descartes-szorzatát.

- Majdnem ugyanaz, mint korábban:
 - 1. Vegyük a FROM záradékban szereplő relációk Descartes-szorzatát.
 - 2. Alkalmazzuk a WHERE záradék feltételét.

- Majdnem ugyanaz, mint korábban:
 - 1. Vegyük a FROM záradékban szereplő relációk Descartes-szorzatát.
 - 2. Alkalmazzuk a WHERE záradék feltételét.
 - 3. Vetítsünk a SELECT záradék oszlopaira.

Működési (operációs) szemantika

- Képzeljük úgy, mintha minden FROM záradékbeli táblához tartozna egy sorváltozó.
 - Ezekkel a sorok összes lehetséges kombinációját vesszük.
- Ha a sorváltozók a WHERE záradékot kielégítő sorra mutatnak, küldjük el ezeket a sorokat a SELECT záradékba.

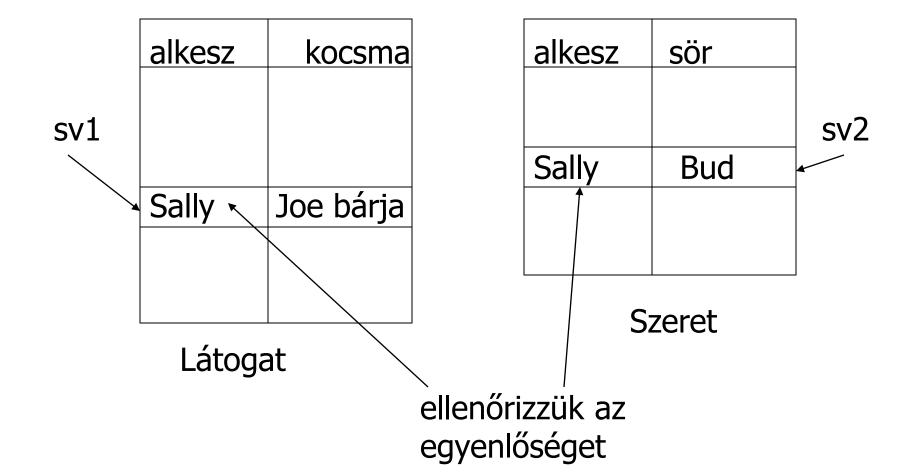
SELECT sör

FROM Szeret, Látogat

Példa

WHERE kocsma = 'Joe bárja' AND

Látogat.alkesz = Szeret.alkesz;

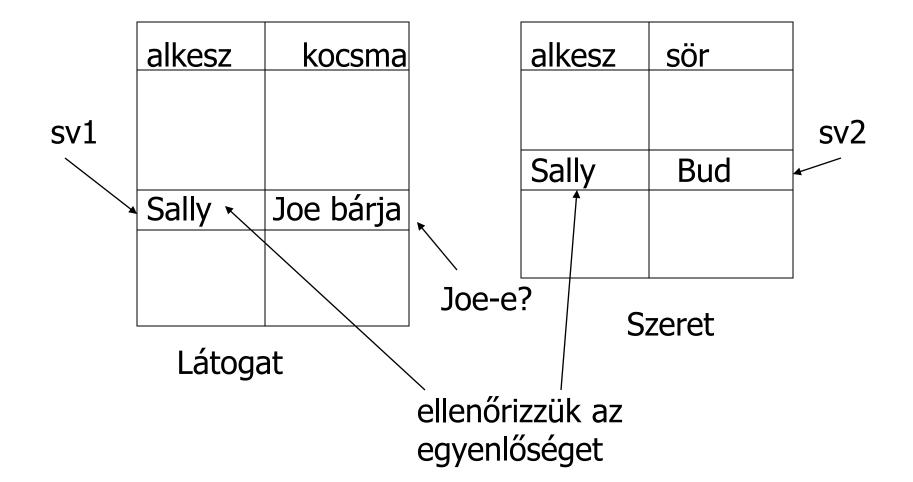

SELECT sör

FROM Szeret, Látogat

WHERE kocsma = 'Joe bárja' AND

Látogat.alkesz = Szeret.alkesz;

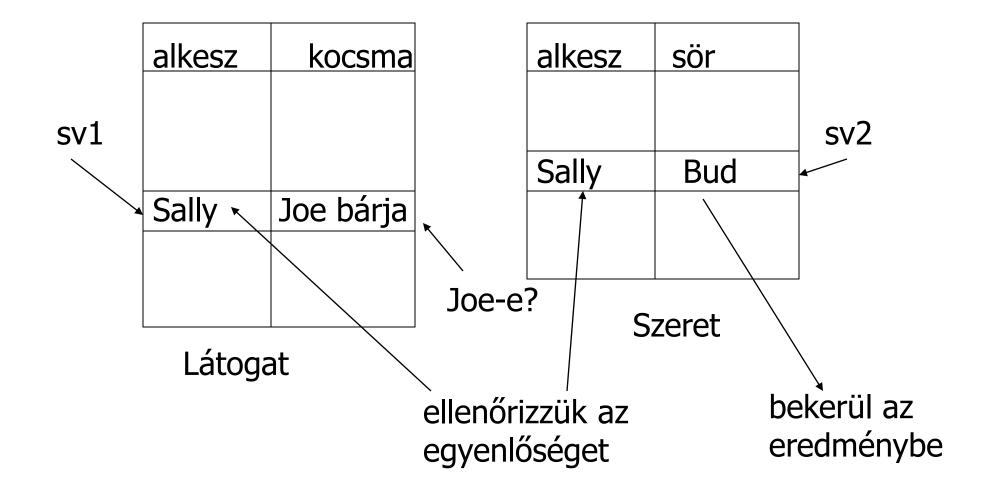
SELECT sör

FROM Szeret, Látogat

WHERE kocsma = 'Joe bárja' AND

Látogat.alkesz = Szeret.alkesz;

Példa

Explicit sorváltozók

- Esetenként egy tábla több példányára is szükségünk van.
- A FROM záradékban a relációk neve után adjuk meg a hozzájuk tartozó sorváltozók nevét.
- Egy relációt mindig átnevezhetünk ily módon, akkor is, ha egyébként nincs rá szükség.

Példa: önmagával vett összekapcsolás

```
SELECT bl.név, b2.név

FROM Sörök bl, Sörök b2

WHERE bl.gyártó = b2.gyártó AND

bl.név < b2.név;
```

Alkérdések

• A FROM és WHERE záradékban zárójelezett SELECT-FROM-WHERE utasításokat (*alkérdés*) is használhatunk.

Alkérdések

- A FROM és WHERE záradékban zárójelezett SELECT-FROM-WHERE utasításokat (alkérdés) is használhatunk.
- Példa: a FROM záradékban a létező relációk mellett, alkérdéssel létrehozott ideiglenes táblát is megadhatunk.
 - Ilyenkor a legtöbb esetben explicite meg kell adnunk a sorváltozó nevét.

Példa: alkérdés FROM-ban

```
• Keressük meg a Joe bárja vendégei által kedvelt
söröket.

SELECT sör

FROM Szeret, (SELECT alkesz

FROM Látogat

WHERE kocsma = 'Joe bárja') JD

WHERE Szeret.alkesz = JD.alkesz;
```

Egy sort visszaadó alkérdések

- Ha egy alkérdés biztosan egy sort ad vissza eredményként, akkor úgy használható, mint egy konstans érték.
 - Általában az eredmény sornak egyetlen oszlopa van.
 - Futásidejű hiba keletkezik, ha az eredmény nem tartalmaz sort, vagy több sort tartalmaz.

Példa: egysoros alkérdés

Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon) Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>) Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár) Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

Sörök(név, gyártó)

Kocsmák(név, cím, engedélySzám)

- A Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár) táblában keressük meg azokat a kocsmákat, ahol a Miller ugyanannyiba kerül, mint Joe bárjában a Bud.
- Két lekérdezésre biztos szükségünk lesz:
 - 1. Mennyit kér Joe a Budért?
 - 2. Melyik kocsmákban adják ugyanennyiért a Millert?

Kérdés + alkérdés

```
SELECT kocsma

FROM Felszolgál

WHERE sör = 'Miller' AND

ár = (SELECT ár

FROM Felszolgál

WHERE kocsma = 'Joe bárja'

AND sör = 'Bud');
```

Kérdés + alkérdés

```
SELECT kocsma
       FROM Felszolgál
       WHERE sör = 'Miller' AND
           ár = (SELECT ár
                     FROM Felszolgál
Ennyit kér
                     WHERE kocsma = 'Joe bárja'
Joe a Budért.
                        AND sör = 'Bud');
```

Az IN művelet

- <sor> IN (<alkérdés>) igaz, akkor és csak akkor, ha a sor eleme az alkérdés eredményének.
 - Tagadás: <sor> NOT IN (<alkérdés>).

Az IN művelet

- <sor> IN (<alkérdés>) igaz, akkor és csak akkor, ha a sor eleme az alkérdés eredményének.
 - Tagadás: <sor> NOT IN (<alkérdés>).
- Az IN-kifejezések a WHERE záradékban jelenhetnek meg.

Példa: IN

```
SELECT *
 FROM Sörök
 WHERE név IN (SELECT sör
                         FROM Szeret
                         WHERE alkesz = 'Fred');
A sörök,
melyeket Fred
kedvel.
```

Mi a különbség?

```
SELECT a

FROM R, S

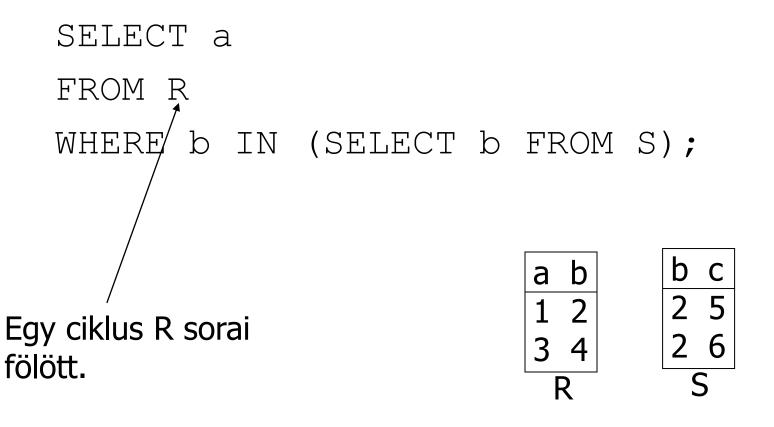
WHERE R.b = S.b;

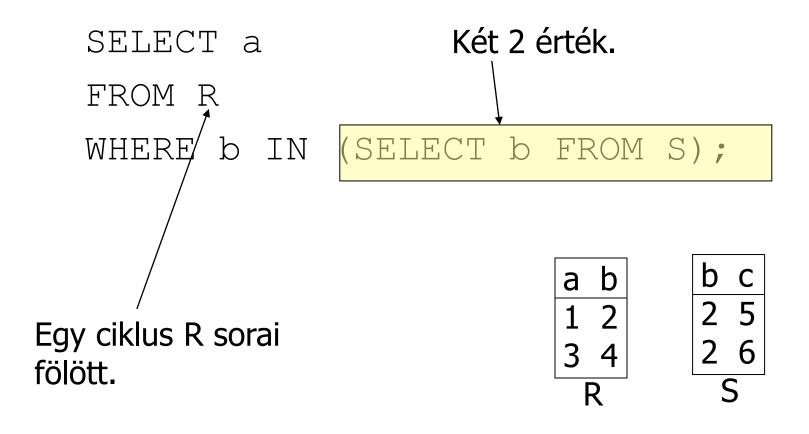
SELECT a

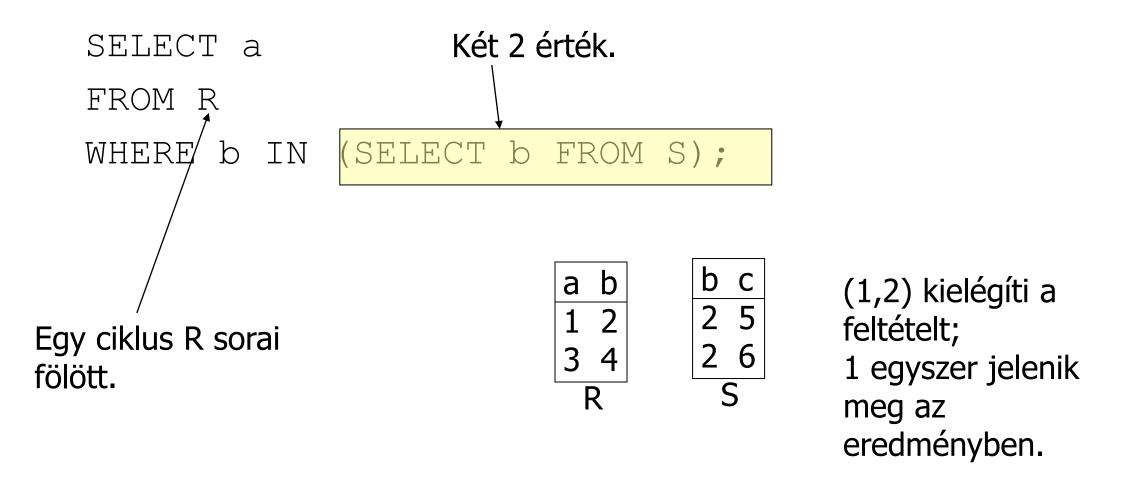
FROM R

WHERE b IN (SELECT b FROM S);
```

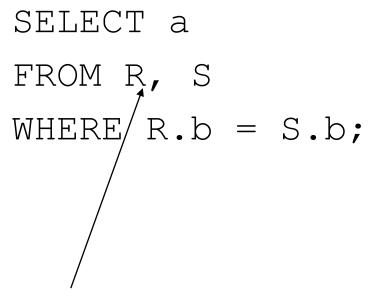
```
SELECT a
  FROM R
  WHERE b IN (SELECT b FROM S);
Egy ciklus R sorai
fölött.
```


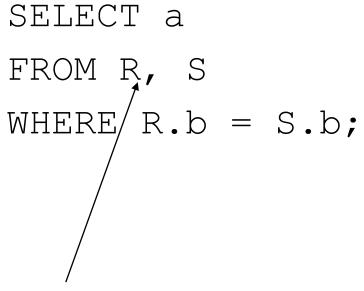

Itt R és S sorait párosítjuk

Dupla ciklus R és S sorai fölött

Itt R és S sorait párosítjuk

Dupla ciklus R és S sorai fölött

а	b		b	С
1	2		2	5
3	4		2	6
\overline{R}		I '	S	

Itt R és S sorait párosítjuk

Dupla ciklus R és S sorai fölött

a b 1 2 3 4	b c 2 5 2 6	(1,2) es (2,5) (1,2) és (2,6) is kielégíti a feltételt;
R	S	1 kétszer kerül be az eredménybe.

Az EXISTS művelet

Sörök(<u>név</u>, gyártó) Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám) Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon) Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>) Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár) Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

• EXISTS(<alkérdés>) akkor és csak akkor igaz, ha az alkérdés eredménye nem üres.

Az EXISTS művelet

- EXISTS(<alkérdés>) akkor és csak akkor igaz, ha az alkérdés eredménye nem üres.
- Példa: A Sörök(név, gyártó) táblában keressük meg azokat a söröket, amelyeken kívül a gyártójuk nem gyárt másikat.

Példa: EXISTS

SELECT név FROM Sörök b1 WHERE NOT EXISTS (

```
Azon b1
sörtől
különböző
sörök,
melyeknek
ugyanaz
a gyártója.

SELECT *
FROM Sörök
WHERE gyártó = b1.gyártó AND
név <> b1.név);
```

Példa: EXISTS

SELECT név FROM Sörök b1 WHERE NOT EXISTS (Változók láthatósága: itt a a gyártó a legközelebbi beágyazott FROM-beli táblából való, aminek van ilyen attribútuma.

Azon b1
sörtől
különböző
sörök,
melyeknek
ugyanaz
a gyártója.

SELECT *
FROM Sörök
WHERE gyártó = b1.gyártó AND
név <> b1.név);

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(alkesz, kocsma)

Példa: EXISTS

SELECT név FROM Sörök b1 WHERE NOT EXISTS (Változók láthatósága: itt a a gyártó a legközelebbi beágyazott FROM-beli táblából való, aminek van ilyen attribútuma.

Azon b1
sörtől
különböző
sörök,
melyeknek
ugyanaz
a gyártója.

SELECT *
FROM Sörök
WHERE gyártó = b1.gyártó AND
név <> b1.név);

A "nem egyenlő" művelet SQL-ben.

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

Az ANY művelet

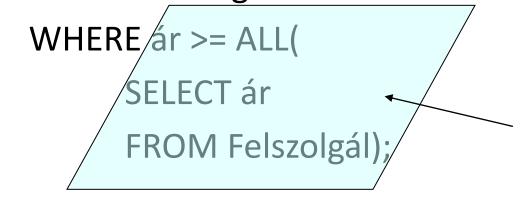
- x = ANY(<alkérdés>) akkor és csak akkor igaz, ha x egyenlő az alkérdés legalább egy sorával.
 - = helyett bármilyen aritmetikai összehasonlítás szerepelhet.
- Példa: x > ANY(<alkérdés>) akkor igaz, ha x az alkérdés legkisebb eleménél nagyobb.
 - Itt az alkérdés sorai egy mezőből állnak.

Az ALL művelet

- x <> ALL(<alkérdés>) akkor és csak akkor igaz, ha x az alkérdés egyetlen sorával sem egyezik meg.
- <> helyett tetszőleges összehasonlítás szerepelhet.
- Példa: x >= ALL(<alkérdés>) x az alkérdés eredményének maximum értékével azonos, vagy nagyobb nála.

Példa: ALL

SELECT sör FROM Felszolgál

A külső lekérdezés Felszolgáljának söre egyetlen alkérdésbeli sörnél sem lehet olcsóbb. Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

Unió, metszet, különbség

- A szintaxis:
 - (<alkérdés>) UNION (<alkérdés>)
 - (<alkérdés>) INTERSECT (<alkérdés>)
 - (<alkérdés>) MINUS (<alkérdés>)
- MINUS helyett EXCEPT is szerepelhet.

Példa: metszet

Sörök(<u>név</u>, gyártó) Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám) Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon) Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>) Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár) Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

- A Szeret(alkesz, sör), Felszolgál(kocsma, sör, ár) és Látogat(alkesz, kocsma) táblák segítségével keressük meg azon alkeszeket és söröket:
 - 1. ahol az alkesz szereti az adott sört,
 - 2. az alkesz legalább egy olyan kocsmát látogat, ahol felszolgálják a szóban forgó sört.

Megoldás

(SELECT * FROM Szeret)
INTERSECT

Az alkesz látogatja azt a kocsmát, ahol felszolgálják azt a sört.

(SELECT alkesz, sör
FROM Felszolgál, Látogat
WHERE Felszolgál.kocsma =
Látogat.kocsma);

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

Megoldás

Az alkérdés egy tárolt táblát ad vissza.

(SELECT * FROM Szeret)

INTERSECT

(SELECT alkesz, sör

FROM Felszolgál, Látogat

WHERE Felszolgál.kocsma =

Látogat.kocsma);

Az alkesz látogatja azt a kocsmát, ahol felszolgálják azt a sört. Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)

Látogat(alkesz, kocsma)

Multihalmaz szemantika

- A SELECT-FROM-WHERE állítások multihalmaz szemantikát használnak, a halmazműveleteknél mégis a halmaz szemantika az érvényes.
 - Azaz sorok nem ismétlődnek az eredményben.

Motiváció: hatékonyság

- Ha projektálunk, akkor egyszerűbb, ha nem töröljük az ismétlődéseket.
 - Csak szépen végigmegyünk a sorokon.

Motiváció: hatékonyság

- Ha projektálunk, akkor egyszerűbb, ha nem töröljük az ismétlődéseket.
 - Csak szépen végigmegyünk a sorokon.
- A metszet, különbség számításakor általában az első lépésben lerendezik a táblákat.
 - Ez után az ismétlődések kiküszöbölése már nem jelent extra számításigényt.

Ismétlődések kiküszöbölése

• Mindenképpen törlődjenek az ismétlődések: SELECT DISTINCT . . .

Ismétlődések kiküszöbölése

- Mindenképpen törlődjenek az ismétlődések: SELECT DISTINCT . . .
- Ne törlődjenek az ismétlődések:

pl: SELECT ALL . . . vagy

Ismétlődések kiküszöbölése

- Mindenképpen törlődjenek az ismétlődések: SELECT DISTINCT . . .
- Ne törlődjenek az ismétlődések:

```
pl: SELECT ALL . . . vagy
```

... UNION ALL ...

Példa: DISTINCT

SELECT DISTINCT ár FROM Felszolgál;

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

Példa: ALL

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

 A Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>) and Szeret(alkesz, sör) táblák felhasználásával:

```
(SELECT alkesz FROM Látogat)
EXCEPT ALL
(SELECT alkesz FROM Szeret);
```

 Kilistázza azokat az alkeszeket, akik több kocsmát látogatnak, mint amennyi sört szeretnek, és a leszámlálás különbsége azt mutatná, hogy mennyivel több kocsmát látogatnak mint amennyi sört kedvelnek.

Összekapcsolás (join) kifejezések

- Az SQL-ben számos változata megtalálható az összekapcsolásoknak.
- Ezek a kifejezések önmagukban is állhatnak lekérdezésként, vagy a FROM záradékban is megjelenhetnek.

Descartes szorzat és természetes összekapcsolás

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

Természetes összekapcsolás:

R NATURAL JOIN S;

• Szorzat:

R CROSS JOIN S;

Példa:

Szeret NATURAL JOIN Felszolgál;

 A relációk helyén zárójelezett alkérdések is szerepelhetnek.

Théta-összekapcsolás

Sörök(<u>név</u>, gyártó)
Kocsmák(<u>név</u>, cím, engedélySzám)
Alkeszek(<u>név</u>, cím, telefon)
Szeret(<u>alkesz</u>, <u>sör</u>)
Felszolgál(<u>kocsma</u>, <u>sör</u>, ár)
Látogat(<u>alkesz</u>, <u>kocsma</u>)

- R JOIN S ON <feltétel>
- Példa: az Alkesz(név, cím) és Látogat(alkesz, kocsma) táblákból:

```
Alkesz JOIN Látogat ON
név = alkesz;
```

azokat (*d*, *a*, *d*, *b*) négyeseket adja vissza, ahol a *d* alkesz *a* címen lakik és a *b* kocsmát látogatja.

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

σ _{Α='a3'}	∧ B>2	(R)
---------------------	-------	-----

Α	В
a3	3

```
SELECT * FROM R
WHERE A='a3' AND B>2;
```

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

σ _{A='a3'}	Λ	B>2	(R)
---------------------	---	-----	-----

Α	В
a3	3

$$\Pi_{A}(\sigma_{A='a1'}(R))$$

A a1

```
SELECT A FROM R WHERE A='a1';
```

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

σ _{A='a3' ∧ B>2} ((R	
---------------------------------------	----	--

Α	В
a3	3

SELECT * FROM R
WHERE A='a3' AND B>2;

 $\Pi_{A}(\sigma_{A='a1'}(R))$

A a1

SELECT A FROM R WHERE A='a1';

RUS

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2
a2	3
a3	1

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

(SELECT * FROM R)
UNION
(SELECT * FROM S);

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

σ _{A='a3'}	∧ B>2	(R)
---------------------	-------	-----

Α	В
a3	3

SELECT * FROM R
WHERE A='a3' AND B>2;

$\Pi_{A}(\sigma_{A='a1'}(R))$

A a1

SELECT A FROM R WHERE A='a1';

RUS

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2
a2	3
a3	1

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

R\OS

Α	В
a1	1

```
(SELECT * FROM R)
INTERSECT
(SELECT * FROM S);
```

(SELECT * FROM R)
UNION
(SELECT * FROM S);

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

Α	В
a3	3

SELECT * FROM R
WHERE A='a3' AND B>2;

$\Pi_{A}(\sigma_{A='a1'}(R))$

A a1

R-S

a2

a3

a3

SELECT A FROM R WHERE A='a1';

B

3

RUS

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2
a2	3
a3	1

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

R\square

Α	В
a1	1

(SELECT * FROM R)
 INTERSECT
(SELECT * FROM S);

(SELECT	*	FROM R)	
EXCEPT			
(SELECT	*	FROM S);	

```
(SELECT * FROM R)
UNION
(SELECT * FROM S);
```

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

SELECT * FROM R, S;

vagy

SELECT * FROM R CROSS JOIN S;

S

A	В
a1	1
a2	3
a3	1

$R \times S$

R.A	R.B	S.A	S.B
a1	1	a1	1
a1	1	a2	3
a1	1	a3	1
a2	2	a1	1
a2	2	a2	3
a2	2	a3	1
a3	3	a1	1
a3	3	a2	3
a3	3	a3	1
a3	2	a1	1
a3	2	a2	3
a3	2	a3	1

~

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

R|X|S

Α	В
a1	1

SELECT * FROM R
NATURAL JOIN S;

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

R

Α	В
a1	1
a2	2
a3	3
a3	2

R|X|S

Α	В
a1	1

SELECT * FROM R
NATURAL JOIN S;

 $R|X|_{R,B=S,B}S$

R.A	R.B	S.A	S.B
a1	1	a1	1
a1	1	a3	1
a3	3	a2	3

S

Α	В
a1	1
a2	3
a3	1

SELECT * FROM R JOIN S ON R.B = S.B;

vagy

```
SELECT * FROM R INNER JOIN S
ON R.B = S.B;
```

vagy

SELECT * FROM R, S
WHERE R.B = S.B;
$$\sigma_{R.B=S.B}$$
 (R × S)

- Relációs algebra: érdekes a "hogyan" kérdés is
 - bár csak magas szinten
- Kapcsolat a relációs algebra műveletek és SQL záradékok, kulcsszavak... között
- SQL-nél mondtuk: "hogyan" helyett "mit"
- Fontos: DBMS kitalálja a leggyorsabb végrehajtási módot, háttérben optimalizál
- Van a relációs kalkulus, amely deklaratív nyelv